

Gà Mái Gáy Sáng

TÔN THẤT TÙNG

Tục ngữ Trung Hoa có câu “Gà mái không bao giờ gáy sáng”. Ngoài cái nghĩa chỉ có gà trống mới gáy sáng còn ngụ ý là người đàn bà không thể làm vua. Nhưng trong lịch sử Trung Hoa đã có hai con gà mái gáy sáng, tức là đã có hai người đàn bà làm vua là Võ Tắc Thiên đời Đường và Từ Hy đời nhà Thanh. Tuy trên danh nghĩa hai người đàn bà chỉ là Nhiếp Chính Vương để hướng dẫn vua con còn nhỏ tuổi, nhưng trên thực tế thì hai người đàn bà phi thường đó đã nắm thực quyền cai trị đế quốc Trung Hoa rộng lớn gần một thế kỷ và cả hai đều coi việc họ nắm quyền cai trị đất nước là một thiên mệnh qua câu nói của Từ Hy với vua Quang Tự: “Người phải cai trị đất nước theo mệnh lệnh của ta”.

Khác với Võ Tắc Thiên, con đường tiến cung của Từ Hy tức thôn nữ Xuân Lan không giống con đường tiến cung của Võ Tắc Thiên. Xuân Lan được tiến cung tập thể cùng một lúc với 17 thiếu nữ người Mãn Châu chỉ vì bà Thái Hậu mẹ vua Hàm

Phong thấy nàng dâu mãi không thở thai nên bà ra lệnh tuyển một lúc nhiều mỹ nhân để giúp Vua Hàm Phong sớm có hoàng nam. Xuân Lan là một trong số 17 người đẹp Mãn Châu nói trên.

Đối với Xuân Lan, việc tiến cung là một cơ hội bằng vàng để thoát khỏi cảnh cơ hàn của người thôn nữ ít học nhưng xảo quyệt và mưu lược đó. Chỉ mới vào cung mấy ngày mà Xuân Lan đã rõ biết được ảnh hưởng của các thái giám đối với vua nên nàng đã tìm đủ cách để mua chuộc các thái giám quyền thế để nhờ họ tìm cách đưa nàng đến với nhà vua càng sớm càng tốt và Xuân Lan đã được toại nguyện. Khi được lệnh vua triệu thỉnh, Xuân Lan đã đem hết tài nghệ để vua Hàm Phong quyền luyến riêng nàng. Cuối cùng, Xuân Lan sinh được một hoàng nam và được tấn phong làm Tây cung Hoàng Hậu. Kể từ đó Từ Hy bước vào trung tâm quyền lực của đế quốc Trung Hoa. Hoàng hậu thứ nhất là Từ An ở Đông Cung. Từ Hy ở Tây Cung nên về sau người ta gọi bà là Tây Thái

Hậu.

Hàm Phong rất sủng ái Từ Hy nên nhà vua thường hỏi nàng về những vấn đề quốc sự. Vốn người thông minh, thường là Từ Hy trả lời rất trôi chảy, do đó vua càng yêu mến và lâu dần vua trở nên nể sợ nàng. Cho đến khi vua Hàm Phong nhận thấy Từ Hy là một người đàn bà nguy hiểm có thể thao túng cả triều đình sau này. Vua muốn dừng lại, không dè Từ Hy đi sâu vào việc nước thì đã quá muộn. Vì sau hơn mười năm bị gần hai mươi mỹ nhân luân phiên quần thảo, vua Hàm Phong kiệt lực và chết lúc 34 tuổi.

Để tránh quyền hành lọt vào tay Từ Hy, trước khi băng hà vua Hàm Phong đã chỉ định tám vị Nhiếp Chính đại thần giúp ấu chúa và ra mặt dụ cho phép các nhiếp chính vương được quyền loại trừ Từ Hy nếu Từ Hy can gián vào quốc sự. Nhưng tiếc thay, hành động khôn ngoan cuối cùng đó của vua Hàm Phong lại không thể thực hiện được. Vì qua tai mắt của các thái giám, Từ Hy biết rõ âm mưu của vua Hàm Phong với các vị Nhiếp Chính Vương. Nhờ sự tiếp tay của tình nhân là Phong Lữ, Chỉ huy Trưởng Cấm vệ quân, bà đã ra tay loại trừ các vi nhiếp chính vương và đưa tất cả lên đoạn đầu dài để từ đó Từ Hy bước lên tột đỉnh quyền hành. Dù bên trong hay bên ngoài Cấm Thành, mệnh lệnh của Từ Hy đều được kinh sợ và mọi người rầm rắp tuân hành. Người đàn bà ít học nhưng vô cùng xảo trá và mưu lược đó đã làm cho một phần tư dân số thế giới phải cúi đầu khuất phục.

Lần thứ nhất nắm quyền vua của Từ Hy là sau khi loại trừ được 8 vị Nhiếp Chính do vua Hàm Phong lập hàng ngày con bà, tức vua Đồng Trị lâm triều là bà ngồi phía sau bức màn trúc để trực tiếp điều khiển nhà vua. Trong khi các quan cùi đầu trình với vua một việc gì thì bà ở sau

bức mành đọc quyết định cho vua Đồng Trị. Sau đó vua Đồng Trị chỉ nói lại với triều thần những lời Từ Hy đã dặn. Trong thời kỳ này Từ Hy đã sửa đổi rất nhiều luật lệ của nhà Mân Thanh cho phù hợp với ý muốn và mục đích của bà. Song song với sự say mê quyền lực, Từ Hy còn say mê các thú ăn chơi hoan lạc và rất xa xỉ trong việc xây cất lâu đài mùa Hạ - Di Hòa Viên - tọa lạc ở phía Tây hoàng Thành. Nhưng ngân sách đáng lẽ dành cho việc canh tân quân đội, đúc súng ống và mua chiến hạm cho hải quân đều bị chuyển qua việc xây cất lâu đài mùa hạ theo lệnh của Từ Hy. Do đó, quân đội ngày một yếu kém trong khi rất cần sức mạnh để dẹp loạn Hồng Tú Toàn và các hoạt động cách mạng do Tôn Dật Tiên lãnh đạo đồng thời với sự xâu xé của các nước Tây Phương và Nhật Bản. Tôi đã có dịp đến Di Hòa Viên, nơi đó chính là nơi phô bày sự xa hoa cùng cực của Từ Hy Thái hậu.

Là một người say mê quyền hành và sợ mất quyền hành nên khi vua Đồng Trị đủ 17 tuổi bà để tâm kén chọn Hoàng Hậu cho vua và ngầm ra lệnh cho bọn thái giám tổ chức các cuộc ăn chơi cho vua với mục đích làm cho Vua say đắm tinh thần mà để mặc việc triều chính cho bà. Ngoài các cuộc giao hoan trong cung điện, bọn thái giám còn cải trang cho vua Đồng Trị rồi đưa vua đi tìm thú vui chăn gối ở các thanh lâu hý vien. Cuối cùng vua Hàm Phong mắc bệnh phong tinh và chết lúc 19 tuổi. Thời đó ở Trung Hoa chưa có âu dược để diệt vi trùng Kock.

Khi vua Đồng Trị chết thì hoàng hậu Kim Cúc đang mang thai. Từ Hy sợ lỡ nếu Kim Cúc sanh hạ hoàng nam thì sẽ là Hoàng đế và đương nhiên Kim Cúc là Thái Hậu. Từ Hy không muốn mất quyền Thái Hậu, bà muôn giữ vững địa vị. Mà muốn được như vậy thì Kim Cúc phải chết cùng với

bào thai trong bụng nên bà cho người triệu Kim Cúc đến và phán rằng: "Hoàng đế yêu người lâm, ta nghĩ rằng Hoàng Đế muốn nhà người đi theo".

Hoàng hậu Kim Cúc biết Từ Hy rất ghét mình, nếu Từ Hy còn sống thì mình không thể sống được. Vốn là một người can đảm và không thiết sống trong cung lãnh một khi chồng đã chết nên Kim Cúc nhín thẳng vào mặt Từ Hy bằng một cái nhìn lạnh lùng đầy oán hồn rồi bình tĩnh nói: "Muôn tâu Thái Hậu, thần thiếp cũng nghĩ như thế".

Đêm hôm đó Từ Hy thức suốt đêm để đợi tin "vui". Đến sáng thì Thái giám báo cho biết hoàng hậu Kim Cúc đã dùng thuốc phiện và dấm thanh tự tử rồi. Lập tức Từ Hy cho chọn một đứa bé bốn tuổi, cháu gọi vua hàm Phong bằng bác lên ngôi vua, lấy niên hiệu là Quang Tự.

Ngày sau khi Quang Tự lên ngôi thì mẹ ruột Quang Tự đột ngột từ trần. Người đàn bà bất hạnh có con lên làm vua đó phải chết để cho Từ Hy tiếp tục làm Thái hậu Nghiệp Chính Vương lần thứ hai. Cả triều đình Mân Thanh công phẫn trước ám mưu quỷ kế của Từ Hy nhưng tất cả đều bất lực trước người đàn bà mưu lược và thâm độc này.

Việc chăm sóc vua Quang Tự Từ Hy giao cho bầy Thái Giám tẩm phúc của bà. Các Thái Giám đã nuôi nấng dạy dỗ Quang Tự theo cách của họ nên Quang Tự nhiễm thói quen đồng tình luyến ái của các Thái Giám. Rất nhiều Hoàng Đế Trung Hoa mắc bệnh đồng tình luyến ái vì ảnh hưởng nếp sống của đám hoạn quan.

Đối với Quang Tự thì Từ Hy dùng chính sách áp đảo tinh thần đến nỗi vị tiểu vương này mỗi khi thấy mặt Từ Hy là run sợ đến phải nói cà lăm và trở thành tật cà lăm suốt đời. Khi Quang Tự mười bảy tuổi thì Từ Hy cho tuyển Hoàng hậu và hai thứ phi

cùng một lúc, nhưng Quang Tự vừa bất lực vừa không thích đàn bà nên không có con.

Theo luật lệ hoàng gia thì khi vua đến tuổi trưởng thành, chính thức nắm quyền cai trị thì chức vụ nhiếp chính đương nhiên chấm dứt. Từ Hy phải tuân theo luật lệ, lui về cung điện mùa hạ cách hoàng thành mấy dặm, nhưng buộc vua Quang Tự cứ hai ngày một lần phải đến Di Hòa Viên báo cáo tình hình trong triều và lấy quyết định của mình Quang Tự không dám trái lệnh của Từ Hy.

Cho đến khi những chiến thắng liên tiếp của Nhật Bản trên đất nước Trung Hoa đã trở thành một biến cố đủ làm cho vua Quang Tự thức tỉnh. Phản ứng của vua trước nguy cơ của đất nước đã khiến vua Quang Tự trở nên can trường và quyết tâm lấy lại quyền hành từ tay Từ Hy Thái Hậu để tìm cách giải cứu nước nhà thì đã quá muộn. Vua Quang Tự liên kết với một số thân vương tin cẩn, cùng nhau bàn bạc, đề ra kế hoạch "cuộc cách mạng một trăm ngày" mà trước hết là loại trừ Phong Lữ, lúc đó đang giữ chức Tổng Tư Lệnh Quân Đội miền Bắc. Nhằm yểm trợ cho kế hoạch này, vua Quang Tự bổ nhiệm Viên Thế Khải làm tham mưu Trương Quân Đội nhằm khống chế Phong Lữ. Nhưng vua Quang Tự và các thân vương đã chọn lầm người vì Viên Thế Khải không phải người Mân Châu mà là người Hán. Đã từ lâu Viên Thế Khải nuông mộng lật đổ nhà Thanh để lập một triều đại mới cho mình nhưng chưa có cơ hội. Nay nhân được vua Quang Tự giao phó nhiệm vụ lật đổ Từ Hy, Viên thấy đây là một dịp may làm cho hàng ngũ nhà Thanh rối ren để sau này dễ bề thực hiện ý đồ của mình nên Viên Thế Khải đến tố cáo với Từ Hy về ám mưu của Vua Quang Tự. Sau khi Từ Hy chết, đời vua Phổ Nghi, Viên Thế Khải được Thuần Thân Vương cất nhắc lên làm Tổng

Tư Lệnh thay Phong Lữ, khi cuộc cách mạng Tân Hợi nổ dậy, nhờ Viên có công thuyết phục vua Phổ Nghi thoái vị, tránh được cuộc nội chiến nên Viên Thế Khải được Tôn Dật Tiên nhường chức Tổng Thống Trung Hoa Dân Quốc.

Vốn không phải là một người dàn bà tầm thường, khi được Viên Thế Khải báo cáo ý định của vua Quang Tự, Từ Hy vô cùng phẫn nộ, tức tốc hạ lệnh cho Phong Lữ mở cuộc hành quân vào Cấm Thành để bắt vua Quang Tự.

Vào lúc 3 giờ sáng đêm hôm đó, pháo lệnh ở cung điện mùa Hạ nổ vang, khởi đầu cho cuộc hành quân lục xét Cấm Thành dưới quyền chỉ huy của Phong Lữ. Vua Quang Tự được Thái Giám đánh thức. Ông vội vàng ra trình diện Từ Hy. Khi trông thấy Từ Hy, thì tất cả những chí khí nam nhi mà Quang Tự đã tạo được trong mấy tháng nay bỗng nhiên tan biến và con người nhát sợ lại hiện ra như cũ. Thái hậu Từ Hy nhìn vua Quang Tự rồi thét lớn: "Quân vong ân bội nghĩa, ta nuôi người như mẹ mà người đền ơn ta như vậy phải không?"

Biết mưu cơ đã bại lộ, vua Quang Tự run sợ quỳ mop dưới đất và năn nỉ: "Hài nhi quá đỗi dại khờ, nghe lời xúi dục của người, ngoài hài nhi không xứng đáng ở ngôi chí tôn nữa. Xin thái hậu cứ trừng phạt hài nhi không dám kêu ca". Từ Hy nói lớn:

– Hãy viết chiếu thoái vị ngay bây giờ tại đây.

Khi thái giám đem giấy bút tới, Từ Hy đọc cho vua Quang Tự viết chiếu thoái vị, đại ý như sau: "... Vì nước nhà đang gặp khó khăn, cần người lãnh đạo khôn ngoan và tài ba nên Trâm đã cầu khẩn thái hậu đứng ra cầm quyền cai trị đất nước và thái hậu đã chấp thuận lời thỉnh nguyện của trâm..."

Trong thâm tâm Từ Hy rất muốn

xử trảm Quang Tự, nhưng bà biết rằng việc giết vua có thể đem đến một hậu quả nguy hiểm nên bà ra lệnh đem giam Quang Tự ở Dương Thái, một hòn đảo nhân tạo ở giữa hồ bên trong Cấm Thành. Hôm sau Từ Hy trở về Điện Thái Hòa để nắm quyền cai trị đất nước lần thứ ba.

Mùa hè 1908 Từ Hy lâm trọng bệnh, người dàn bà đã ngự trị một đế quốc rộng lớn từ 45 năm nay bây giờ mới biết con người không phải là bất tử. Tuy vậy, Từ Hy vẫn chưa muốn từ bỏ quyền hành. Bà cũng không muốn để Quang Tự có cơ hội trở lại ngai vàng một khi bà nhảm mất. Bà phải chọn người kế vị theo ý mình. Vì vậy mà khán giả trong phim The Last Emperor đã thấy trong màn ảnh vào một đêm khuya của trung tuần tháng 11-1908 sứ giả của Từ Hy tới gõ cửa nhà Thuần Thân Vương để truyền lệnh của Thái hậu: "Phổ Nghi đưa con trai 3 tuổi của Thuần Thân Vương hoảng sợ, vì họ biết làm vua dưới quyền Từ Hy chỉ là một hư vị và tính mạng như chỉ mành treo chuông! Hình ảnh trong phim còn cho khán giả thấy đứa bé 3 tuổi bị đánh thức trong con ngủ say nên đã giật mình kêu khóc và chống cự lại người định bế nó. Mặc cho sự kháng cự của Phổ Nghi, định mệnh đã khiến đứa bé ngày thơ đó trở thành vị Hoàng Đế 208 và là vị Hoàng Đế cuối cùng của đế quốc Trung Hoa và sẽ trở thành người tù trong Cấm Thành sau cuộc cách mạng Tân Hợi 1911 rồi sau đó bị nhà cầm quyền Nga giao cho Trung cộng được Mao Trạch Đông cho giữ "chức vụ" làm vườn tại Cấm Thành cho đến khi chết.

Chỉ sau một ngày Phổ Nghi lên ngôi thì tại đảo Dương Thái Vua Quang Tự thình lình lăng đùng ra chết mà người ta cảm thấy rất khác thường. Mọi người nghĩ ngờ Quang Tự bị đầu độc, nhưng cho đến hôm nay, không một sử sách nào của Trung Hoa cho

biết ai đã đầu độc Quang Tự. Ngoại trừ một tiết lộ ngắn ngủi của vua Phổ Nghi trong phim The Last Emperor: "Sau này các cận thần cho tôi biết rằng trước khi băng hà vua Quang Tự vẫn đi lại bình thường trong nhà và nói chuyện với mọi người, nhà vua chỉ bị cảm sốt nhưng trông rất khỏe mạnh. Vì vậy mọi người rất dõi ngạc nhiên khi nghe tin vua chết. Quả thực cái chết của vua Quang Tự rất đáng nghi ngờ".

Tất nhiên, vua Quang Tự phải chết trước khi Từ Hy Thái Hậu xuôi tay nhảm mất. Từ Hy không bao giờ cho phép một người chống báng minh được sống, dù người đó có là vua đì chặng nữa. Và với sự lên ngôi của Phổ Nghi đây là lần thứ tư Từ Hy Thái Hậu lại nắm quyền nghiệp chính để tiếp tục ban hành những sắc lệnh theo ý bà. Mặc dầu sức bà đã giàn kiệt, nhưng qua những hành động cuối cùng người ta thấy quả thực Từ Hy vẫn muốn lèo lái vận mạng một phần tư nhân loại cho đến hơi thở cuối cùng.

Khán giả phim The Last Emperor đã nhìn thấy hoạt cảnh sau cùng của Từ Hy Thái Hậu thật là bi thảm. Bà nằm trên long sàng có bánh xe đẩy bên cạnh ngai vàng với bộ mặt trát đầy phấn trong một dáng điệu mệt mỏi, bà thều thào ban huấn từ cho quần thần về việc đưa Phổ Nghi lên ngôi báu.

Nhưng giờ phút cuối cùng của Từ Hy đã điểm. Sau khi Phổ Nghi lên ngôi được vài tuần thì Từ Hy trở bệnh nặng. Bà cảm thấy khó chống được mệnh trời nên bà than thở với bày thái giám tâm phúc: "Sức khỏe của ta yếu lắm rồi, ta e không sống được bao lâu nữa" và bà sửa soạn làm di chúc. Trong di chúc của Từ Hy có một câu đáng cho đời sau suy gẫm: "Hậu thế đừng bao giờ cho phép người dàn bà nắm quyền tối thượng quốc gia. Điều này trái với luật của Hoàng gia và trái